

מקורות ללימוד

ביקור הרב קוק במושבות החלוצים

לפני למעלה ממאה שנה יצאו אל מושבות הגליל קבוצה של רבנים בהובלת הרב אברהם יצחק הכהן קוק. המסע היה יוזמה מפתיעה ובלתי צפויה. החלוצים והרבנים לא נהגו להיפגש אלה עם אלה. ניתן לומר שהם אף נטו לשמור מרחק. הרב קוק קיווה שמפגש בין הצדדים יקרב אותם זה לזה. הוא קיווה לגרום לחלוצות ולחלוצים לאמץ חלק ממנהגי היהדות; לא פחות מכך, רצה הרב קוק שהרבנים יכירו ויעריכו את עבודתם ההתיישבותית-חקלאית הקשה.

קבוצת הרבנים סיירה מישוב לישוב, ממושבה למושבה. הרבנים למדו על חיים שיתופיים, על המאמץ הכרוך בעבודה החקלאית ועל המסירות של החברות והחברים הצעירים להקמת קהילה בתנאים של מחסור ושל צמצום. הרבנים הכירו קהילה בה הנשים שותפות בעבודה ובהנהגה. עבור החלוצים המפגש עם הרבנים הזכיר לרבים מהצעירים והצעירות את הבתים שהם עזבו, ואת המסורת שהם ביקשו לשנות.

במושבות רבות קבלת הפנים לרבנים הייתה מנומסת אך קרירה. שני הצדדים התמקדו בעיקר בשונות שבין שתי הקבוצות ובמרחק שביניהן. לפעמים הצליחו הרבנים להיכנס לשיחה ולגלות איך חגגו בקהילה החלוצית שבתות וחגים באופן ייחודי.

המפגש שהתקיים ביישוב פּוֹרְיָה היה מיוחד במינו: חלוצי פּוֹרְיָה בילו את הערב שלהם במפגש של כל החברות והחברים שהסתיים, כבדרך כלל, בשירה ובריקודים. לפתע הצטרף אל מעגל הרוקדים אחד הרבנים; כך גילו החלוצים/ות כי משלחת הרבנים הגיעה אליהם. הרב נשאר עם הרוקדים שרקדו ושרו שירי מולדת. פתאום פנה הרב אל אחד השומרים שהיה במעגל, וביקש ממנו לצאת איתו החוצה.

“בוא נתחלף”, אמר הרב לשומר.

“נתחלף?” – התפלא השומר.

“תן לי את בגדי השומר שלך, את הכפייה, את העקאל ואפילו את הרובה, ואתה תלבש את בגדי הרב שלי – המעיל, המגבעת... אתן לך גם את המשקפיים אם תרצה”, ענה לו הרב בחיוך.

וכך חזרו השניים למעגל הרוקדים. בחור צעיר וגבוה עם מכנסיים המגיעים בקושי לקצה מגפי השומר שלו, ועם שפמו העבה מפזז תחת מגבעתו השחורה, ואילו הרב הזקן בכפייה ועם רובה בידו, נכנס למרכז המעגל ופרץ בריקוד סוער, כאשר פאותיו וזקנו מתבדרים ברוח, והרובה מוחזק היטב בשתי ידיו.

הרב והשומר, לבושים זה בבגדיו של זה, רקדו יחד שעה ארוכה. בסוף הריקוד עצר הרב ואמר בעודו מתנשף: “מהי מעלת הריקוד? בשעה שאדם רוקד, מכוח הריקוד הוא מתרומם מעל פני האדמה. בשעה שהוא מתרומם מעל פני האדמה, הוא רואה דברים באור שונה לגמרי ממה שראה בזמן שרגליו היו על האדמה... הצטרפו אחים לריקוד”. [...]